د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم : د نکريزو پاڼه

شاعر : بازمحمد عابد

خپرندوی : د ناهيد کتاب خپرولو موسسه

شمير : ۵۰۰ ټوکه

د خپريدو نومره : ۹

د خپريدو نيټه : جنوري ۱۹۹ - ۱۳۷۵

د چاپ چارې : دانش خپروندويه ټولنه

Ketabton.com

د انټرنيټ په مخ اډو نکی سمسور حبيبي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له عابد نه مې باز ډېر خوښېږي

د ټولو عابدانو په مخ کې دې دیوال وي. زه زموږ د بهیرونو او زموږ د بنډارونو بازمحمد عابد یادوم. څو ځلې مې ورته ویلي دي چې هلکه بازه ! که نور نومونه درباندې درېدلي دي نو باز خو دې خپل نوم دی او د عابد پر ځای د غزلونو په مقطع کې باز راوله. او بیا له تا نه خو هغه ظالم باز نه جوړوو چې د زرکو او زاڼو او سپینو کوترو په وینو یې منګولې سرې وي. باز په موسکا کې راته وایي چې نه، زه د عابد نوم نه بدلوم. ځکه چې دا نوم پر ما باندې " چا " ایښی دی.موږ نه پوهیږو چې هغه ښکلی څوک به څوک وي چې باز یې عابد کړی دی. باز سره له دې چې عابد پاتې شوی، بیا یې هم دا ښکلې ګناه هر ځل کړې ده چې د غزل او سندرو په زرکو، زاڼو او کوترو یې د خپل خیال منګولې سرې کړي دي. د عابد یا په بل عبارت زموږ د بنډارونو او بهیرونو د باز دا ظلم دومره نازنین دی چې انصاف ورته په دوه لاسي سلامونه کوي. زه د باز د ګرانو لوستونکو سره د باز د کتاب په باب نه غږیږم. زه ډېرې خبرې د باز په هکله لرم. باز سره له دې چې د افغانستان د څه کم دوی لسیزې غمیزې نه یې ډېر دردونه اخیستي او د ژوند شپې یې پرې شاعرانه کړي دي. فطرتاً هم شاعر دی د باز یو ورور د روسانو د شوبلې تر زنځیرونو لاندې شهید شوی دی او د بل ورور یوه پښه یې د روسانو په ماین غوځه شوې ده. دا غمیزې او دردونه باز د خپل فطري شاعرانه طبعې په رنګ کې رنګ کړي او غزلیزې کړې دي. باز دا ټولې دردونکې پیښې د تنکي زلمیتوب په تنکیو شیبو کې لیدلې او د خپل تنکي غزل پر اوږو یې را رسولې دي. کله کله د غمونو او دردونو دا بارونه دومره ردانه شي چې د باز د غزلونو پر تنکۍ ملا نه راوړل کیږي. نو خامخا به د ده د زړه پر دمه ځای کې دمه جوړوي. په راتلونکې وخت کې به دا سندریز بارونه په ډېر هنر د غزلونو او سندرو پر اوږو داسې راوړي چې نه یې د غزلونو او سندرو ملاو ېماتې شي او نه سندریز بارونه ولویږي. باز لوړ دنګ ، سور او سپین سړی نه دی، بس یو موټی لونګ دی چې د غزل د سږنۍ بالغې پر سینه له زنګیدو سره جوړیږي. سترګې یې د باز غوندې ښکلي دي. کله کله یې سترګې سرې سرې ردې هم پیدا کوي چې د دې لنډۍ د رایادولو او انځورولو هنداري ښکاري:

سترګې دې سرې ردې ردې دي
ردې ردې د ښامارانو سترګې وینه

د نکریزو پاڼه　　　　　　باز محمد عابد

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښارمار ذکر راغی. د مارانو او ښامارانو په لیدو به ځینې خلک بوږنیږي خو باز هغه شاعر دی چې په هر څه کې ښکلا لټوي. دی په خپل غزل کې ځای ځای د مار هغه هم د " مارې" د ښایست یادونه کوي. باز وایي چې دمار سترګې مې ډېرې خوښې دي. وایي چې د مار میناتورې شوې څرمن کې چې خدای کوم ښایست ځای کړی دی په ډېرو موزونو ښایستونو کې هم نه شته.

هوده د مینې پر اثر نه کوي
د سینې دښته کې مې ماره ګرځي
لړ مې د مینې په هوده کې واخله
روح مې په بین دې لکه ماره تړم
د روح سرود مې ورته بین غږوي
د سینې دښتې ته مې ماره راځي
د روح بین غږومه چیرته ماره لټوم
او بو غوندې د غره لمن کې ماره لټوم

پورتنۍ له پرتمه ډکه ښکلاپرستي د باز ځانګړنه ده. " له سرو سترګو تر سرو سترګو" په شعر کې یې د ماشومتوب په خاورو او دوړو د سرو سترګو انځور کښلی. په ځوانۍ کې یې د هغو سترګو انځور کښلی چې د ژوند په هینداره کې یې د نظر له لاسه د ارمان تصویر ښوییږي. باز ته د ده د غزل په سر سوګند ورکوو چې د سرو سترګو دا ډول لوبې به پرېږدي. عابد دې د تورو او کلماتو سرکش ښامار ته د غزل شپیلۍ وغږوي او د ښایست لعل دې ترې راولجه کړي. باز دې د خیال سترګې د سندرو او غزلونو پر مرغانو سرې کاندي. موږ څه کم دوی لسیزې غمیزې او تراژیدۍ ځپلي خلک یو خو د غره غوندې درون انتظار مو د صبر پر اوږو تر دې دمه رارسولی دی.

ستا د راتلو په انتظار انتظار
داسې ولاړ یم لکه غروي غلي
ستا د وصال روژه په خوله پاتې یم
د یتیمانو خو اختر وي غلي

لکه مخکې چې مو وویل باز فطرتاً د شاعرانه اروا څښتن دی. دی له یوې ورځې نه بلې ته پسې غزلیز کیږي. له هغې ورځې را په دې خوا چې زموږ د ادبي بنډارونو او افغان ادبي بهیر غونډې پیل شوې د باز غزل د څپو د ښایستونو ګلکخونو ته منګولې وغځولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حالات لولپه دي خو دا چې باز د وطن ګلورين او غزليز پسرلي " استاد محمد صديق پسرلي " د هنر تر سيوري لاندې راروان دی، نو دې لولپه حالاتو ته هم د غزل د ښايست وسله نه ړدي.

سيوری مې په سر د پسرلي ګرځي
شکر د وږمو د بهير غړی يم

د باز غزل لکه د ګلاب پاڼه، لکه د پرخې دانه هم ښکلی دی او هم روڼ او بې تکلفه.

په رخسار يې لکه پرخه نه ځايږم
دا رنګينه حادثه مې لکه لمر خوري

باز د يوې شاعرې او مضطربې اروا څښتن دی. ځان لا زړی ورته ښکاري، د شين کيدو او غوړيدو هيله لري. سره له دې چې د غزل غوټۍ يې په غوړيدو دي، خو ويريږي چې ښکلي به مې وغورځوي:

مه مې غورځوه د غورځيدو نه يم
و مې کره شين به شمه زړی يم
مينه غواړم، زړه غواړم له ښکليو نه
سوال يمه لا هغسې نيمګړی يم

د باز په شخصيت کې مينه، ښکلا پرستي، عاطفه او صميميت ټول راټول دي. او دا ټول هغه څه دي چې د شعر روح او وجود ترې جوړيږي. باز د ماشومتوب خاطرې او د ژوند ځينې پيښې لري چې موږ په بار بار اوريدلي دي او بيا يې هم په اوريدو نه مړيږو. د ماشومتوب يوه عاطفي کيسه يې ددې له پاره دلته را اخلم چې د ده په شاعرانه شخصيت او د ده په اوسنيو او راتلونکو شعرونو کې به يې عاطفي اغيز خامخا وي:

" باز ماشوم و. د نورو ماشومانو غوندې د ګوډي پران لوبه خوښه وه. خپل ګوډي پران ته يې د دې له پاره ښيښه يي تار اچولی و چې له ګوډي پرانونو سره د جنګ په وخت کې يې تار پرې نه شي. ګوډي پران يې هوا ته جګ کړی و. ګوډي پران د وږي شاهين په شان حملې کولې، په چل چل يې ښيښه يي تار را کش کاوه. د ګوډي پران ښيښه يي تار يې د بل ماشوم د ګوډي پران پر ځای په آسمان کې د يوې الوتونکې توتکۍ له تنکۍ مرۍ نه راتاو شو. د تار د کشولو سره سم بې سره توتکۍ لاندې راپريوته او د باز په پښو کې ولويده. باز د توتکيو په باب ډيرې کيسې اوريدلې وې، چې دا فقيره مرغۍ ده. د دې مرګ لويه ګناه ده. د باز په سترګو کې اوښکې راغلې. د ښيښه يي تار غوټه يې له لاسه ولويده او ګوډي پران

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه د وزر ماتي مرغه ورو ورو رالویده او اخر په یوه ونه کې بند شو. باز توتکۍ په کوچنیو لاسونو کې راواخیسته. نور ملګري ماشومان یې هم دهغې په ویر کې له ځانه سره ملګري کړل. د باز په سترګو کې اوښکې پنډې وې او نورو ملګرو د ده په سترګو کې غمګینې او وارخطا سترګې ګنډلې وې. باز توتکۍ په کفن کې پټه کړه. کوچنوټی قبر یې ورته جوړ کړ او ماښام کې یې حلوا پسې وایسته."
دا عاطفه او داسې نورې ډېرې عاطفې د باز په روح کې روانې دي. زه خو فکر کوم چې دا عاطفې او دا تراژیدۍ د باز په غزل او شعر کې لا پوره پخې شوي نه دي. دی به په غزل او شعر کې هغه وخت قیامت کوي چې دا عاطفې، مینې او تراژیدۍ پوخوالي ته ورسوي او خامې ترې پاتې نه شي.
د پسرلي په وخت کې له کلیو نه غرونو او شنو ورشوګانو ته کډې لیږدي، نو کله چې د باڼډو میلې ته نیژدې شي، پیغلوټې نجونې له قافلې نه د هوسیو په څیر په ترپکو ترپکو مخکې شي. په ترپ کې میلې ته ځانونه ورسوي. د باڼډو جونګړې او څیرونه جارو کړي. اورونه بل کړي او له چینو نه اوبه راوړي. همداسې د باز د شعر قافله ورو ورو روانه ده. د خیال پیغلوټې نجونې یې په غزلیزوګامونو د خپل شعر له قافلې نه وړاندې روانې دي چې د ښکلا په ورشو او میله کې ورته دمه ځای وګوري.
د شیبو شاعرانه کول د شعار دنده ده. باز باید د ښایست او آرمان توتکۍ د شعر په دم راژوندۍ کړي. د باز د غزل مسرې باید د هغې شوبلې د زنځیرونو انځور وي چې زموږ شیبې او آرمانونه یې شهیدان کړي دي.
د شهیدو ګلغوټیو جنازې وي
زموږ کلي ته یې غیږ کې باغوان راوړي
د باز په غزل کې ساده ګي او رواني ده. ساده ګي په دې مانا نه چې ګنې شعریت په کې نه شته. زما مطلب دا دی چې بې ځایه او بې مفهومه ابهام، له ښکلا نه لیرې پیچلتیا او تصنع په کې نه شته. د بې مفهومه ابهام هغه پیچومی نه لري چې د لوستونکو او اوریدونکو د ذوق پښې په کې تښا کې شي. ډېرې غزلې یې په لنډ او روان بحر کې دي. د غزلونو مسرې یې هم ډېر ځله له پنځو بیتونو اخوا نه اوړي. د شاعرانه طبعې الوت یې د هغه نه ستړې کیدونکې مرغه غوندې نه دی چې تر ډېره په آسمان کې وګرځي راوګرځي. بس د باز د شاعرانه طبعې الوت د زرکې غوندې لنډ دی او یا کله کله د باز د غوټې په څیر تیز او لنډ دی چې په لنډه فاصله کې په یوه غوټه ښکار کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د باز په غزلونو کې د غمیو په څیر تراشلي او ځلیدونکي مسرې ډېرې پیدا کولی شو. که په ډېرو غزلونو کې یې ښکلې او د لوړ شعریت لرونکې مسرې نه وي هم خو له شعریت او شاعرانه مفهوم نه به ډېرې راپریوتې هم نه وي. باز خپل نوي ویل شوي شعرونه موږ ته تل په ویره ویره اوروي. غزلونه یې ډېر ځله زموږ د ځوانو شاعرانو، لیکوالو او کره کتونکو ملګرو هر یو نورالحبیب نثار، مصطفی سالک او حنیف خلیل د ډېرغوڅ خو ښکلي نقد (کره کتنې) د ځلونکو او تراشونکو تیشو له تیرو څوکو تیریږي. ځکه خو د باز په شعرونو کې کمزوري شعرونه لږ موندل کیږي. د باز غزل زموږ د بهیرونو او بنداړونو نور ملګري هم اوري او لولي، خو هغوی لږه ګوزاره ورسره کوي او کله کله یې پر کمزورو مسرو هم سترګې پټوي.
د باز په غزلونو کې یو بل ټکي ته هم اشاره باید وشي چې هغه د سندریز وزن درلودل دي. د دې ډول وزن ځوند په موسیقۍ کې یو په دوه کیدای شي.

څه ښه و چې جانان په تصور کې راته ویلې
راځه کینه دمه شه زوروره چیرته ځې؟
د شر د سوداګرو قافلې بازار ته راغلې
لږ وار وکړه د امن پیغمبره چیرته ځې؟

د باز له شعر نه زیات شعریت د ده په ناسته او د ژوند سره په شاعرانه برخورد کې دی. باز لا د خپل زړه کولپ د شعر او غزل په کیلي نه و خلاص کړی چې صوفیانه او رندانه شعرونه به یې لوستل. د خانقاه په تاخ کې به یې ډیوې بلولې، اوږدې شپې به یې په الله هو رو ښولې او د خپل پیر په صوفیانه کړۍ کې له ټولو مریدانو کشر مرید و. په غزلیز باګرام کې د افغانستان د اواره او مهاجرو شاعرانو ځینې شوزنده او له درده ډک شعرونه به یې د سپیدې، خپلواکۍ او ځینو نورو خپرونو کې لوستل او د ده پر شاعرانه روح یې سندریزه زلزله ور وسته. د استاد پسرلي د زرکې ترانو یې روح د ستړې زرکې په څیر د وطن په سردرد کې وګرځاوه. د استاد شپون د مور ویرنې شهکار شعر په وار وار وژړاوه.
"میلون شپږ شلې نه دي چې په ګوتو دې شمیرلی"
د مور د ویرنې دې نیم بیتي د ده د یاد او احساس پر دښته د وطن یو نیم میلون شهیدان د ع=غاټولو په شان راوټوکول. ده په دې غاټولو کې د خپل شهید ورور انځور لټاوه چې پر سترګو به یې د اوښکو مهر ولګیده او د یوې سلګۍ سره به ترینه ټول لکه په غشو لګیدلي کبلي وتښتیدل. "بس د لمدو ختو لږې او به دارو وي"

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شعر د ښاپیرۍ د جادو د شین ښکي طوطي له منبوکې یې کیلي راواخیسته او د خپل زړه کولپ یې پرې خلاص کړ. د نقشبندیه پیر په ځای یې د شعر له پیره نه لاس نیوی وکړ:

تعبیر یې د سندرو د مغان له پیره غواړم
بیګاه راته په خوب کې پرښته وه چې راتله

د خانقاه پر ځای یې په خپل زړه کې د شعر ډیوې ولګولې:

دا چې زه یې سره کمبه کړم، آتشي جمال د چا و؟
ابدي فراق یې راکړ، د یو شپې وصال د چا و؟
زما ختې تمنا د میخانې د جام لرله
خو کوزه یې د جومات کړم، په لمسون کلال د چا و؟
د خستې په ښاریه کې د نیستۍ سودا وه ګرانه
د عابد خودي په تن وه، وایه نور مجال د چا و؟

د باز په غزلیزه شاعرۍ باندې "د نکریزو پاڼه" نوم ایښودل شوی دی. د نکریزو پاڼه په خپل ظاهري شین والي کې د ښایست باطني سره هم لري. د نکریزو پاڼه شاعرانه ذوق ته عجیبې ښکلاوې وریادوي. د ناوې سره لاسونه، د اختر ورځ او یا پر نکریزو ټکور شوي لاسونه. د نکریزو پاڼه دا ټولې ښکلاوې په خپلباطن کې لري. خو دا باطني ښکلاوې هغه وخت ظاهروي چې د نکریزو پاڼه پاڼه په درغنې میده کاندي. د باز د غزلونو ډېر غزلتوري د نکریزو د پاڼو په څیر د حالاتو او کیفیاتو په درغنې میده شوي او د هنر د ناوې لاسونه پرې سره شوي دي.

د باز د شاعرۍ د بنیاد خښته د کابل له درد او د باګرام د تغزل له رنګ نه جوړه شوې ده. خدای (ج) دې باز ته ډېر عمر ورکړي چې د غزلپرستو او شعر پرستو له پاره د سندرو غزلیزه او ښکلې ماڼۍ ودانه کړي.

چې مې شعور ته راشي شعر راکوي
په لاشعور کې پرښته ساتمه
په مخه مو ژیړي ګلونه
کاروان، پیښور، ناصرباغ نوی کمپ
۱۳۷۵/۹/۲۶
۱۶/۱۲/۱۹۹۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

منګی

قـــدر يې زيات شو چې ستي شو په شرر منګی
ځکه يې پيغلې جينکۍ اوس وړي په سر منګی

له پــښو نه سره پورې واخلي خوشبويي د جونو
کـــلاله ځـــرنګ دې جـــوړ کـــړی په هنر منګی

غوږ يې د زړه درزا ته ايښی وي په ترخ کې د يار
د پټـــو زړونـــــو بـــاخبـــر وي بې خبر منګی

په ډکيدو کې چې خټ حت په خندا وخنديږي
مظاهره کړي د وصال په مازيــــګر منـــــګی

مــــــور تـه به څه بهانه کوې ته لا وړه يې ګلې
چې د اشـــنا سره دې مات کړ په ګودر منګی

عابده کاش چې ته کلال وای جوړول دې منګي
له خپــــلې ختې نه دې جوړ وای د دلبر منګی

د نکريزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوش مې د مينې

هوش مــــې د مينې په لمسون له ليونو پسې ځي
تــــږی نظر مې ستا د چم کږو کوڅو پسې ځــــي

زه خــــو دا ستا د غمه شپه او ورځ لوګی لوګی يم
دا خـــــلک نه پوهيږي هسې سپيلنو پسې ځي

دا دې کوم راز دی د وصـــــال و فراق نه پوهيږم
ګله چې پرخــــه ستــــا له مخ نه پلوشو پسې ځي

راته نسيم پــــه غوږ کې وی چې پرې غزل وليکه
د يــــار خــــوشبو دې ما سره غږد پردو پسې ځي

شور ګډ شو خلکو وی چې حسن په بازار خرڅيږي
عــزيــــز د مصر د يــــوسف د اخيستو پسې ځي

دا قـــافــله د ژوند عابده مخ په وړاندې درومي
څــومــره چې تللي دي راغلي به په تلو پسې ځي

باز محمد عا بد

د نکريزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د ليمو نه مې نظر

چـــې د ليـــمو نه مـــې نظر پريوزي
د ښکلـــيو قدر مـــې په سر پريوزي

ستا د وصال د يـــوې شيبې په بدل
داغ مې د هجر پــــــه ځيګر پريوزي

د انتـــــظار پـــــر للمو للمو د ښتو
تــــور مې او به شي له بصر پريوځي

ارمان مې دا سې نيمه خوا پاتې شي
لکه چې بــــــې ديد نه لمر پريوزي

تــــه چـــې د کاڼي زړه سينه کې لرې
زمــــا د آه بــــه څــــه آسر پريوزي

اوس په هجران کې د وصال يادونه
لکه مرهم چې پــــــه پرهر پريوزي

هسې پـــــنا شوې د عابد له سترګو
لکه چې ستـــــورى د سحر پريوزي

باز محمد عا بد

د نکريزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې تصور مې

چې تصور مـــې د صنـــــم ورانيږي
جوړ سلسله د هر ســــــتم ورانيږي

په دغه بر کلـــي کې څنګه شور دی
ملګرو بـــيا د چـــا حرم ورانيږي

خدای خبر بيا دې په زړه څه تيريږي
چې ستا کوڅه کې مې قدم ورانيږي

عابده داسې ښــــاريه کې اوسې
وران خو لا څه چې پکې سم ورانيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غیرت او ننګ

د غیرت او ننګ جذبه لا د پښتون شته
څو یې تن کې لا یوه قطره د خون شته

که ماضي په زنده ګۍ جړې سرې کړي
امیدونه مستقبل ته د ژوندون شته

د ظلمت تیارې که شته دی لا خو شپه ده
پسې وار هم د روښانه سباوون شته

که فلک راباندې خپلې چارې وکړې
راته زیری د زما د اوښتونه شته

که د وخت سپیرو موږ سره جلا کړو
دې ټوټې ټوټې اولس ته پیوستون شته

که منزل څومره مشکل وي پروا نه شته
حوصله لا له عابد سره د یون شته

د نکریزو پاڼه

باز محمد عابد

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دې ښکالو

چې دې ښکالو اوس د قدم نه راځي
خدا یېږو زما قدم کې دم نـــــه راځي

نسیمه پل دې په سر سترګـــو زمـا
خوشبو دې راوړه خو صنم نه راځـــي

د تخیل په بازار مست لیـــــونـــی
اوس دې کوځې ته د حــــرم نه راځي

دومـــــره بـــــلـد د حـادثو سره یم
چې اوښکې هم چیرې په غم نه راځي

د کـــاینـاتـــــو د وجـــود ښکلا یې
پیرزو دې ولې د کـــــرم نــــه راځي

هسې دیــــــدن تــــــه لیـوالـه یې ته
عابده ښکلي ستا په چـــم نه راځي

 باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د فاصلو لړۍ د مینې له نظر تیریږي
احساس مې وبوږني سلګۍ شي له بصر تیرېږي

د لاشعور نه بې شعور ته کډه کړې ده نن
جانان زما د سینې دښت کې په سفر تیریږي

تکل مې کړی دی چې لارې د ګودر ښکلووم
ډېرې پیغلوټې په دې لار هر ماز یګر تیریږي

د زړه جونګړه ورانوي په یو نظر د جمال
زما قاتل زما په سیمه بې خطر تیریږي

د سباوون زیري د لمر بانه موسکي کړي
د سپیدې څرک چې د افق په سم او غر تیریږي

باز محمد عابد　　　　　　　　د نکریزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا چې زه يې سره

دا چې زه يې سره لمبه کړم، آتشي جمال د چا و؟
ابدي فراق يې راکړ، د يوې شپې وصال د چاو؟

زنګيد مه، تا ويد مه د پريشانه زلفو تال کې
اوس چې خاورو کې لغړيږم، ها رنګين خيال د چاو؟

زما ختې تمنا د ميکدې د جام لرله
خو کوزه يې د جومات کړم، په لمسون کلال د چا و؟

د هستۍ په ښاريه کې د نيستۍ سودا وه ګرانه
د عابد خودي په تن وه وايه نور مجال د چاو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پرخه د سحر چې د ازغو په څوکو وزانـــــګي
اوښکې مې ډیوې شي د بڼو په څوکـو وزانګي

دا د زړه کنډول به ورته ډک له ارمـــانونو وړم
یار ته چې د عشق د منارو په څوکو وزانـــګي

ډک د تخیـــل د رنګیــنیــو فطـــــرتي غزل
پریږده چې جانان ته د بارخو په څوکو وزانګي

طمـعه د عابد لا په زړګي کې هسې طمعه شي
لمر چې د غروب د تورو غرو په څوکو وزانګي.

د نکریزو پاڼه   باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما قدم چې

زما قدم چې د وصال تـــر کـــوره ونـــه رسي
د یار ښکلا دې د کمال تــــر کــوره ونـه رسي

چې پرې زما د امیدونو ستوري ونـــه بـریښي
د رخسار خط دې د هـــلال تـــر کوره ونه رسي

چې بوږنید لي احساسات مې نیمه خوا پاتې کړي
ستـــا مرتبه دې د جـــلال تـــر کوره ونه رسي

چې دې منګی ما سره لوبو کې مـــات شوی نه وي
ستا سوال زاري دې د کلال تر کـــوره ونه رسي

ملګرو بڼ کې به ګـــلونـــه د غـــزل وکري
د عـــابـــد خیـــال که د زوال تر کوره ونه رسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جلوې وې ستا دحسن

جلوې وې ستـــــا د حسن طبيعت يې بوړناوه
ارمـــــان چـې زما سترګو د ليدو توان نه لاره

جـــذبه د مينوشۍ لا خوره نه وه په مخفل کې
ساقي چې به هر کس په سترګو سترګو کې ځاره

ستا غم ته يې د زړه کورکې ځای ورکړلو دلبره
پښتون و زمـــــا عشق د پښتنو پت يې پاله

((هر څو که د هجران ځينې وصال زرغونه کيږي
دهقــــــان د ازل کاش چې دغه تخم نه کاره))*

ما وی ګنـــې عـابد يې روان کړی دی توبې ته
زاهد په خلوتـــګاه کې په جـــامونو ونمانځه

* د د حافظ شيرازي د يوه بيت ژباړه

د نکريزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

((د شفق په حنا سره کړل د فطرت ناوې لاسونه)) *
بیـــا ســـاقـــي ورته تیار کړل د کوثرو ډک جامونه

طلایي وړانګې خورې شوې د اسمان په کنارو کې
طبیعت دی بـــوږنیدلـــــی د مستۍ وایي رازونه

د ماضي په تورو لارو د روښــــــان سفر منزل دی
مستقبل د حال په ژبه د خـــوښـــــۍ کړي اوازونه

تخیل چې افاقي شي انسان ووځي لـــه هستۍ نه
د نیستۍ هسې مقام کې یې حاصل شـي مقامونه

دی قدرت په کایناتو مهربان دومره عــــابـــــده
د سپرلي تازه هوا ده پرې تازه شول دمــــــاغونه

* پورتنی نیم بیتی د حمزه بابا(رح) دی

باز محمد عابد

د نکریزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما عشق او ستا

زما عشق او ستـــا ارمان غاړه غړې
لکه وي چـــې ټول جهان غاړه غړې

احســاسات مې په حالاتو ژړا کاندي
اوښــکې، وینې او چشمان غاړه غړې

دا هم وخت دی چې پر ما باندې تیریږي
زمـــا ژوند او ستا هجران غاړه غړې

هــغه هــــم راته یادیږي د زړه سره
چې بــــه سیل ته وو روان غاړه غړې

دې ته هم مې د امید سترګې په لار دي
بیـــا عـــابد شي او جانان غاړه غړې

د نکریزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تصور چې مې دلبر

په تصور چـــې مـــې دلبر خور شي
لکه یـــلدا کې چـــې سحر خور شي

چې پـــه ښکلـــوکو مې نظر خور شي
خاطر مې ستـــا د زړه پر سر خور شي

پالي زمـــونـــږه پـــال چپه لیدلی
خیر یادوو خو راته شر خـــــور شي

باګرامه* ستا په حسن خیزه سیـمه
سروش د شعر راشـــي اثر خور شي

دیدار دې هسې پر عــــابد ولګي
لکه پر ستورو چې قمر خـــور شي

باګرام د پیښور زوړ نوم دی

د نګریزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

څڅوب د مینې

څڅوب د مینـــې مـــې هر دم د زړه له بام پریوځي
لکه چې څاڅکی څاڅکی مې له سوري جام پریوځي

د محبـــــت د ازمــــویـــنې دې دستـور ته ګوره
چې درنې هیلې مې ستا پښو ته له ناکــــام پریوځي

تیـــــارې خو ښې دي د رڼا ترینه امید کیدای شي
پر سپیــــن رخسار چې تاوې زلفې لکه لام پریوځي

داسې مـحفل کـــــې به مینا پیغ ګډیدو نه راځي؟!
چې د ساقي د سترګـــو ست په خاص و عام پریوځي

تقسیم د میوو د یچـــې کیــــږي د آدم پـــه بچو
پــــه داســې حــال کې هم عابد د چا له پام پریوځي

د نکریزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستړی ستړی

ستړی ستړی ریز مریز یم، د ژوندون په ګرانه لاره
لکه غږوي چا ته شوی، د جنون په ګرانه لاره

د وجود په ملکیت مې، د خونریز لښکر قبضه ده
هر احساس زخمي زخمي دی، د بدلون په ګرانه لاره

دا منزل مو ناتمام دی، دغه هیلي سرابي دي
د نایاب سفر په لوري، د ګردون په ګرانه لاره

قافله د پښتنو ده، د دې دور بې سالاره
یو جرس د نهیلو شي، تل د یون په ګرانه لاره

یو اقرار دی بس عابد ، چې پښتو سره مو کړی
که مشکل وي هم یې پالو ، د پښتون په ګرانه لاره

باز محمد عابد

د نکریزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلونه وشینده پسرلیه

ګلونه وشینده پسرلیه لر او بـــــــر پـــه سیمه
غوټۍ غوټۍ په غوړیدو شــــه د دلبر په سیمه

د نظرونو په تـــــارونـــــــو التفات د مینې
ټوله فضا شي سندریزه د نــــــظر پـــه سیمه

راځه چې نن د رقیب مخکې یو له بله زار شو
خور چې زما او ستا د میــنې شي خبر په سیمه

یوه حـــیا داره پښتــــــنه وه بې اسرې ملګرو
وه غریو نیولی چې راتــــلله د خیبر پـه سیمه

د نګریزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا د عدم په غیږ کې

لا د عدم په غیږ کې پروت وم چې شرر دې راکړ
کالبـــــوت د مینې ته اشنا د روح وزر دې راکړ

زما معصومې ارزو سترګې لا پرانیستې نه وې
لا مې کتلي درتـــــه نه و چــې نظر دې راکړ

ما د ساحل په لویه لاره کې ستــــــا لار څارله
د ژوند بیړۍ دې راته کړه سمنـــــــدر دې راکړ

د زړه پر باغ مې میلمنه شوې د جمــــال پرښتې
د عشق کعبــه دې راته وښوده ثمر دې راکــــړ

لا د الستـــه په سجـــدو ومه د نور کعـــــبې ته
لا مې سر نه و پورته کــړی چې خبــــــر دې راکړ

د تخیل په رنګینو کې مـــې غزل غـــــزل شوې
احساس د شعر دې راته کــړلو هنـــــر دې راکړ

باز محمد عابد

د نګریزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا نه لوګی

ستا نه لوګې ستا له نـــــــظره لوګی
لکه چې پرخه شي لـــــه لمره لوګی

نن خو دا تنده مــــاتــــومه ساقي
توبه مې شه ســـــتا د ساغره لوګی

د جانان غم په ښـــادۍ نه ورکـــوم
دې عاشورا نه شه اخــتره لـــوګی

د کوم شپونکي کوډلې اورا خیستی؟
هلتــــه چـــې وختـو لـه غره لوګی

په کې حمزه غوندې هستـــي او سیده
عابده ځان کړه له خیبره لــــوګـــی

د نکریزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ګله چې ستا پر مخ رابنکون خور شي بنکلا خوره شي
زما د زړه د هر ارمان په تن کې ساه خوره شي

چې د خپل ذات په آیینه کې خپل تصویر وګورم
احساس مې وبوربني پر ذهن مې رنا خوره شي

ذرې ذرې پلوشې مستې مستې وځلیږي
چې د سحر په افق سترګه د سبا خوره شي

د تصور فضا مې ټوله سندریزه بنکاري
چې د جانان پر سرکو شونډو مې موسکا خوره شي

په یونظر کتو یې هسې بې هوشي خوره کړه
کله جلوه د کوه طور چې په موسی خوره شي

د نکریزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستا چې لیمو کې نظر غـلی ښکاري
ما ته زما د مینـــې څـــلی ښکاري

قـــدم قـــدم یې ښکلو مه خاورې
پر دغې لار مې جانان تللـی ښکاري

زه د ساده حسن ســــاده مئین یم
ساده چې وګوري لا ښکـلی ښکاري

یو ه شیبه چې په کې نـــه وي جانان
خاورې ایرې مې د زړه کلی ښکاري

چې کومې لارې د جانان لارې دي
عابد پر هغې لارې پلی ښـــکاري

 باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستا انتظار خــــونــــد کــوي
تنده خمار خــــونــــد کوي

میــــنه کــې رقیـــــب منم
ګل ســــره خـــار خوند کوي

تل پــــه اضطراب کــې وي
زړه ناکرار خــونــــد کــوي

وي چــې منصوري جذبـــې
ژوند خو په دار خوند کـــوي

ستـــا د التـــفات نـــه زار
ګوره نګار خــــوند کــوي

تا وي ژوند به وبـــــایـــلې
ما وي قیمار خـــوند کـــوي

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پر تخیل چې مې انځور نه شي
هادې زما د سترګو تور نه شي

چې تقدس په لیمو پور نه شي
مئینه مینه خو په زور نه شي

چې مې مزل ستا تر منزله رسي
زما قدم دې په بل لور نه شي

د زړه پر وران کابل مې څه له راځې
په کنډوالو کې آرام نور نه شي

چیرته چې زړونو کې الفت او سیزې
هلته کې ژوند په شر و شور نه شي

عابده ځه چې ترینه کډه وکړو
په دې وطن کې کلی کور نه شي

د نکریزو پاڼه

باز محمد عابد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستا التفات مې کړي نظر پـــــه ځمـکه
بانه مې لـــګي د نظر پـــــه ځمـــکه

چـــې مــــې سبا آرمان په دار ځړوي
هرګز دې رانه شي ســــحر پــــه ځمکه

اوښکو ثمر به ترینه ځــــه واخــلمه
تاسې خو کړی د غم کــــر پــــه ځمکه

روح به مې خاورې ســـــره مینه لري
چې راته خوب راځــــې اکثر په ځمکه

*تر هندوستانه یـې شغلې خورې دي
داسې روښـــــان و لکه لمر په ځمکه

هغه چې تــــل یـــې تخیل سروش و
اوس اوس اوده شـــو د خیبر په ځمکه

* حمزه بابا یادوم

د نکریزو پاڼه — باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانان مې داسې په ځيګر وي غـــلى
لکه ليمو کې چې نـــظر وي غـــلى

ستا د راتلو پـــه انتـــظار انتظار
داســـې ولاړ يـــم لکه غر وي غلى

خود بـــه منګى دا ستا په سر ماتوي
چـــې ليونى دې په ګورد وي غلى

ستا د وصال روژه په خوله پاتې شوم
د يتيمانـــو خـــو اختر وي غلى

زما په غم داسې جـانـــان وي غـلى
لکه د بر په غم چې لـــر وي غـــلى

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ته خو به لاړ شې ستا تصويـــــر مې له نظر نه ځي
جانانه ستا ياد مـــــــې د ځـړيکو له پرهره نه ځي

ما مې د زړه په شـــــش محل د ښکلي نوم ليکلی
په هر ســـــاه کـــې ځي راځي خو له ځيګره نه ځي

د ګل په غيرېه کې او سيرېي خـــــــــو آرام نه لري
د پرخې مينه ازلـــــې ده چـــــې له لمره نه ځي

مورېه د خپـــــل آرمــــان په څلي باندې ډېر وژړل
خو دا نـــــاســــازې لا د وخت له ستمګره نه ځي

اوس نه بنګړي ماتيږي، نه د پيغلو جونو منګي
اوس هغـــــه شور زموږ د کلي له ګودره نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستا له نظره چې نظر اخلم
لکه سپوږمۍ رڼا له لمر اخلم

د دیدن خوند په مازیګر اخلم
د هجر داغ دې په ځیګر اخلم

مست لیونی دې په کوڅه درغلم
ستا د درکاڼي به په سر اخلم

لکه فرهاد ستا په شیرینه مینه
په اجاره دې آشنا غر اخلم

د سباوون د سپیده دم سر سم
د دوران غم په هر سحر اخلم

د غزل توري دې د مخ خالونه
جانانه زه ترینه اثر اخلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه ستـــا له مخه نور وريږي
که تجـــــلی د کوه طور وريږي

د زړه پـــر للمه مې د وصل باران
څه په مستیۍ څه په سرور وريږي

د تاک په ونه يې ستا نوم ليکلی
چې د ليمو نه دي انګور وريږي

دار به د خپلې غاړې هار جوړوم
پر ما اسرار لکه منصور وريږي

 باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د لمړ ډولۍ کې د رڼا ناوې په وینو سره ده
د بې وسۍ نه تورې لړې د ماښام ښکلوم

د ژوند په هر پړاو مې څو ځلې تندی مات شوی
د خپل آرمان د قتل جرم له ناکام ښکلوم

زما د ځنګ ملګري نور زما وجود نه مني
لکه سقراط په افتخار د زهرو جام ښکلوم

زما په برخه آزادي لویه ګناه ده منم
لکه د زرکې د ښکاري خور شوی دام ښکلوم

د پښتونخوا د غرو سرونه مې په وینو سره دي
زه هم قاتل یم او مقتول یمه الزام ښکلوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

غزل غزل شه چې دې ولیکم غـــزل جـــانان
د ښکلا غوټې دې راسپړم ول پـــه ول جانان

لکه په وریځو کې سپوږمۍ چې پټېپټانی کوي
داســـې لـــه مـــانه پټوي مخ په وربل جانان

زه به د مینې دې معصـــوم آرمان ته څه ووایم
چې رانه غواړي په یـــوه لحظه څو ځل جانان

زه د خزان او د بـــهار څـــه منتبار خو نه یم
ما مې په زړه داسې کـــرلـــی لکه ګل جانان

د ښکلیو خوی د غلچکو دی پـام کوئ ملګرو
داسې یې زړه له عابد وړی لکـــه غـــل جانان

د نکریزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه هينداره مې هغه مـــاتــــوي
د ځان تصوير څه په مــــزه مـــاتـوي

داسې سپرلي سره يو ځــــاى مه راځــه
چې مې د ېر عمر توبه مـــاتــــوي

د ديون تندې دو مـــــره واخيـــــستمه
چې مې په شين سهار روژه مـــاتــــوي

د ښکليو ياد د غلچـــکيو پــــه څيــر
په سپينه ورځ د زړه جنــــدره مـــاتوي

((کاروان)) د ژوند په سترو سترووو لارو
پــــه کــــوم حسيـــــن پړاو دمه ماتوي؟

مستان يې څـــــښي د مستى زور ښيي
د شيخ په ســــر تــــشه کــــوزه ماتوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې مې جانان د زړه لــــــه تـله وتی
بس تغزل مې له غـــزلـــــه وتـــی

د ژوند منزل ته بــلا لار پــــرتــه ده
د روح کــــاروان مــــې له مزله وتی

په کومه لاره بــه دې لاره ښــــارم؟
اوس چې قدم مې ستا له پــــله وتی

د ګل رخسار د رنګینیو پــــه پسې
د زړه بلبل مې له ګــــوګــله وتی

ستوری د بخت يې پر آسمان ځليږي
چـــې روغ تندی ستا له درشله وتی

د نکريزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ډېرې ارزوګانې مې په خوږ زړه کې نیمګړې شوې
ځوانې حوصلې مې د امید په لار کې ستړې شوې

تا چې سودا ګر د مرګ په پوله د ژوند کینول
پوه شو مه بادا ره چې او به دې را ته خړې شوې

نشته د تقدیس یوه ذره ستا په ناپاک وجود
ستا قلیتي چارې اهریمنه پوروړې شوې

موږ د سبا وون زیري ته ټول وجود غوږ ونه وو
غیږ کې د سحر مو په نصیب د ماښام لړې شوې

ستا د محلونو نه کوم تپ موږ ته راغلی دی
ستا له لاسه ورانې چې د خوار ولس جونګړې شوې

د نکریزو پاڼه   باز محمد عابد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

يوه سلګۍ مې له اجل نه ستنه کــــړې پــــه زور
سترګې مې برندې پاتې شوې د جانان پــــه تمه

د زړه پر للمه مې د لګو لښـــــته وکـــــرلــــــه
لاس په دعا لکه دهــقــان يــــم د باران په تمه

د زړه کوترې مې اولـــــت کـړی د عرش په لورې
شيــــبه شيــــبه مــــې انتظار ده د يزدان په تمه

د نهيـــــــلو د جرس کړنګ شي د منزل په طرف
کاروان مې لوټ شي لويه لار کې د ښاروان په تمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زنده ګي مې ښکلې ډېره په هنر خوري
لیوني یې د درکـــــانې زما سر خوري

په رخسار یې لـــــکه پرخه نه ځاییږم
دا رنګینه حادثه مـــې لکه لمر خوري

دا معصوم آرمان مـې ثنګه لیونی شو
د وصال په شپه غمـــونه د سحر خوري

څه وجود مې د وطـــن غمونـــو وخوړ
څه چې پاتی دی هغه رانه دلبـــر خوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د حسن زور دې لا په ستـــرګو کې دی
ښکلی انځور دې لا په ستــرګو کې دی

راته کوي چې د مستـــانــــو کیسې
کوم شرابخور دې لا په ستـــرګو کې دی

اوس خو زه هومره بې ادبـــــه نه یم
ګله ! پیغور دې لا په سترګو کـــې دی

ښنګه به نن د بوسې ســـــوال وکړمه
پرونی پور دې لا په ستـــرګو کې دی

د دیـــدن تنـــده م ښن نـــه ماتوي
ساغر نسکور دې لا په سترګو کې دی

 باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

سکنہی مــا ښام یم مازیګر خو نه یم
د پیغلو جونو مست ګودر خو نه یم

چې بې له تا مې ستر ګې نه غړیږي
ستا پـــــه ککیو کې نظر خو نه یم

چې د جانان په بام دوره دوره شي
زه د کوتـــــرو ټه لښکر خو نه یم

بې ارادې مـــــې چې بانه رپیږي
د چا په لاره کـــــې سفر خو نه یم

ټه له ټوټکې او تعویـــزونه کوې
زه د پیریانو ټه لښـــــکر خو نه یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لکه د درد مې په پرهر کې ویښ شه
د مینې خوب شه په نظر کې ویښ شه

چې د رڼا د قافلې جرس شي
د سپیده دم په څیر سحر کې ویښ شه

لکه شپونکی د ژوند شپیلۍ غږوي
دا سې په نیمه شپه په غر کې ویښ شه

د ګلرخانو چې نظر ماتوي
د سپیلني په څیر شرر کې ویښ شه

چې د عمل په ډګر وځلیږي
پښتون زلمی شه په سنګر کې ویښ شه

د نکریزو پاڼه — باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زړه مې ستا ياد کې دم په دم ښويږي
پـــر وچـــه ځمکه مې قدم ښويږي

د رقيب نـوم مې چې غزل کې را شي
خدا يږو لــــه ګـوتو مې قلم ښويږي

نور به کچـــکول ورځنې نه جوړوم
چې مې لـــــه لپـــو نه کرم ښويږي

ښـــا يـــي د درد به حوصله نه لري
چې لـــــه زخمونو مې مرهم ښويږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستا په نظر د نظر تار ترمه
څومره اسان په هوا لار ترمه

لږ مې د مينې په هوده کې واخله
روح مې په بين دې لکه مار ترمه

نه دې راځي خو د راتلو په تمه
غوټې په زړه د انتظار ترمه

که مې مراد په زيارتو شي پوره
زه به د سمال په هر منار ترمه

له زخمي اوښکو نه اميل جوړوم
په جنتي غازه زنار ترمه

عابده ته دې خاطر مه درنوه
که زه په سر د ګناه بار ترمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

که ستا تصویـــــر په هره لاره ګرځي
پـــسې زمـــا د زړه هینداره ګرځي

شپه کې د خیال په تړون ستا په لټون
راســـره ستــــوري تر سهار ګرځي

هوده د مینې پـــــرې اثــــر نه کوي
د سینې دښتې کې مې مــــاره ګرځي

څوک به مې ور د زړګي وټــــــکوي؟
لکه زما څوک بیکراره ګــــرځـــي؟

د کوم حسیـــــــن نوم یې پرده لیکلی
کاروان * چـــې داسې له چناره ګرځي

* زما خوږ ملګری پیرمحمد ((کاروان))

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لاس او پښې وهمه ستړی یم
مینې کې دې هسې اوبو وړی یم

مه مې غور ځوه د غور ځیدو نه یم
و مې کره شین به شمه زړی یم

مینه غواړم. زړه غواړم له ښکلیو نه
سوال یمه لا هغسې نیمګړی یم

مه ویریږه، خوله مې نه شته نه دې خورم
زار نه لرم، مار نه یمه، پړی یم

ما باندې احسان چې وخته و نه کړې
زه مې د ژوندون پر اوږو مړی یم

سیوری مې پر سر د پسرلي * ګرځي
شکر د وږمو د بهیر غړی یم

* استاد شاعر محمد صدیق پسرلی یادوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وتره مې په اوښکو کـــــړه توده ځمکه
غم مې وکـــــرلــــــو پــه ښوره ځمکه

پام کـــوه قـــــدم مې په زړګي مه ږده
يېلې پېښې څوک کلـه ږدي په سره ځمکه

پرېږده چې دا وچـــــې شونډې کېږدمه
ستا د رخسارونو پــــه لـــــمده ځمـــکه

څنګه به يې کړ شيـــــرازه کيـــــږي نـه !
موږه اوبه کړې په خـــــولــــه ځمـــکه

تا ته به خوږه نشه د ميـــــنې شـــــــي
بنګ يمه پخيږيم په تــــــرخـــه ځمکه

د نکريزو پاڼه — باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

توبه مې وا یسته سحر ویـــــریږم
چې له مغرب را خیژي لمـــر ویـریږم

په شوخ نظر چې راته ونــــــه ګوري
له شوخو سترګو نه اکـــــثر ویریږم

پام چې د نه راتلو یې و نــــه وایې !
ریباره زه لــــــه دې خبـــــر ویریږم

لکه شبنم د ګل پـــــه پـــــانـــه پانه
زه د تـــــودوخـــــې له اثر ویریږم

د زړه زخمي کابل مې نور مه چیړئ
چیـــــرته ناسور نه شي پرهر ویریږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بې له تانه ګرانه ډېره ګرانه زنده ګي ده
په مینه مینه وګوره جانانه زنده ګي ده

چې تا مینه راکړې ده، چې ته مې زړه کې اوسې
بس تا پورې تړلې مې آرمانه زنده ګي ده

د زړه پر للمه للمه مې جانانه راوریږه
په دښته د ګلونو له بارانه زنده ګي ده

حسین پړاو دې مخکې قدم په قدم اخله
دمه د یار په کلي شه ((کاروان)) زنده ګي ده

لمر غیږه خلاصه کړې ده ذدرې په کې غځیږي
سحر په مستۍ راغی څه روښانه زنده ګی ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستا په رخسار د غزل تـــــوري ناخي
که د آسمان په لمن ستـــــوري ناخي

آرمان مې ستا لار ته ګوري نــــاخي
د زورور ډول ته کمـــزوري نـــاخي

د جانان ياد مې زړه تــه داسې رائي
لکه له لمر چې ذرې اوري نـــاخي

د تخيل په تال مـــــې زانــــګي
لکه زنځير چې د ور ښوري نــاخي

د مينې بــــاد پــه مازيګر راوله
په مازيګر د چنـــار سيوري ناخي

د نکريزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نن د آرمان کلي کې شپه تیروم
ځم د جانان کلي کې شپه تیروم

د زړه پر للمه به مې وتوکیږي
چې د باران کلي کې شپه تیروم

له پرښتو سره مې کړې وعده
د لوی آسمان کلي کې شپه تیروم

د ښار لوګو کې مې ساه تنګه شوله
یمه روان کلي کې شپه تیروم

چې تخیل مې د غزل رنګین شي
ځم د ((کاروان)) کلي کې شپه تیروم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

له تندې مرمه خو روژه ساتمه
په خم کې لامبمه توبه ساتمه

یو لاس کې توره بل کې نیسم قلم
زه د خوشحال بابا ورثه ساتمه

په زړه کې لولم سیپارې د مینې
په تاخ کې بنده خلاصه ساتمه

چیرته په غم باندې هم نه ښخیږي
لیمه کې اوښکه پښتنه ساتمه

چې مې شعور ته راشي شعر راکوي
په لاشعور کې پرښته ساتمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه زخمونه به د زلفو په تار وګنډمه
د نظر سار به د کلي په لار وګنډمه

چې زمانه پرې ګواهي زموږ د مينې وايي
د جانان نوم به په تنه د چنار وګنډمه

څومره به ښه شي چې رنګونه د فطرت شي يو ځای
د لمر ذرې به ګله ستا په رخسار وګنډمه

کسات به زه د خپل قاتل جانان نه څنګه واخلم؟
بس خو جنډه به د آرمان په مزار وګنډمه

سل کاله کيږي يو ظالم په بې رحمۍ شلولی
ځم چې د لراو بر د غرونو پرهار وګنډمه

د نکريزو پاڼه

باز محمد عابد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د نغمو له ښــــاره ساز و سامان راوړي
تخیل تـــــه مې سندرې جانان راوړي

په ورځ ستـــا د مخ خالونه زړونه یوسي
د شپې ستوري په لمن کې آسمان راوړي

د ښکلو کو خـط و خال وي په کې نغښتی
چې مهار د غـــزلونو ((کاروان)) راوړي

ته د خپـــــل حسن له زوره څه خبر یې؟
چې تـــور زړي درته ګوري آیمان راوړي

د شهیـــــد و ګلغـــوټـیو جنازې وي
زموږ کلي ته یې غیږ کې باغــوان راوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خیر دی که د ژوند په ژرنده دل شومه
ستـــا ملالو سترګو ته کجل شومه

چــا بــــه نثر چــــا به نظم وی
ستــا په خوله چې درغلم غزل شومه

څـــومره ښه نازونه شو یو ځای سره
زه چـــې سیلنی ستا د وربل شومه

یا د کلـــي خلکو واورئ مړ مې کړئ
مینه کې که خپل جانان ته غل شومه

راشه چې مې بې له تانه روژ نه ځي
 څو ځـــــلې میلمه که د اجل شومه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

مـــــازيګر نـــه لري ګودر نه لري
زمـــــــورږ کـــلی خو اختر نه لري

مورږه په داســـې چم کې ساه اخلو
چې ماښامـــونه يې سحر نه لري

پر ځـــای د سرې يې بارود خورلي
ځمکې مو شارې شولې کر نه لري

مرګی پر مورږه د وير ساندې وايي
د ژونـــد نغمې پر مورږ باور نه لري

جـــــــانانه کله خو را پيښه وکړه
زمـــــــا د زړه جونګړه ور نه لري

باز محمد عا بد

د نکريزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لـــــه سازه مې د روح يوه نغمه چې راتله
کـــه ستا د نرګسي ګيسو وږمه چې راتله

حـــرم کې مې د زړه چې يو صنم ديره کيده
قـــــدم په قدم مخکې بتکده وه چې راتله

غبار د تصــــــور له آيينې مې چې صفا شو
د باد پـــه ښير زما په لور هغه وه چې راتله

ستا نوم مې لا په ژبه باندې نه و پوره شوی
په شونډو کې د مينې زمزمه وه چې راتله

تعبير يـــې د سندرو د مغان له پيره غواړم
بيګا راتــه په خوب کې پرښته وه چې راتله

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

له کـــــوم ځنګله نه ورته لاره راځي
هـــــره بـــلا مو چې تر ښاره راځي

د زړه پـــــر ځمکه شنه کوي زخمونه
ښکـــــلي لـــه څه رنګین بهاره راځي

لــــــکه چې خپل همزاد مې وموندلو
چې ورک تصویر ته مې هینداره راځي

د روح ســــــرود مې ورته بیین غږوي
د سیـــــــنې دښتې ته م یماره راځي

د زړه لـــــه شـــوره لا وتـــلی نه یم
د مینې غزله دې بــــــازاره راځــي

باز محمد عا بد

د نکریزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زما د ژوند د حسرتونو تن کې ساه مړه کیږي
لړې لاس ونیسئ ډیوه رڼا مړه کیږي

هوا ګیر زړه مې داسې ولې د نظر په ګاټو
لکه ویشتلې مرغۍ څرخي په هوا مړه کیږي

راته یو چا له میکدې نه د توبې وویل
ما ویل نه، نه رنګینه غونډې ګناه مړه کیږي

له خاورو پورته شه ملالې پیغلې چیغه وکړه
میوند خوځه کړې چې لا ټوله پښتونخوا مړه کیږي

خدایه د کومې ګناه غچ دې رانه دلته اخلې؟
لا مې آمین په ژبه ګرځي چې دعا مړه کیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لکه د وریــځو غیږ کې لمر نیسم
پــــــه تصور کې چې دلبر نیسم

دې ماښامونو راته هیڅ را نه کړل
د ښکلیو لار په سپین سحر نیسم

بیــــګا مې ټوله شپه منتر ویلی
څـــوک په هوده کې د نظر نیسم

چــــا رانه زړه لکه د غل وړی دی
ښکلیو کې ګورم څوک اوتر نیسم

چــې صحیفې ورته د مینې راځي
ځـــم چیرته د اسې پیغمبر نیسم

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د روح بین غړو مه چیرته ماره لټوم
او بو غوندې د غره لمن کې لاره لټوم

د باد په څیر چې ښکته پورته ګرځم لالهانده
تصویر له چا نه ورک یمه هینداره لټوم

چې زړونه تخنوي دا سې نغمې درځنې غواړم
تارونو کې دې هغه تار ستاره لټوم

اول به مې د زړه په دریځو کې راپیدا شي
که نه شو بیا به ستوري په کراره لټوم

سرونه به ډېر ګرځي خو چې زه پسې ګرځېږم
یو سر چې سلسله یې ځي تر داره لټوم

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه ګـــــریوان ته داسې اچوي نظر لاسونه
لـــــــکه د وریځو لمن وخیري د لمر لاسونه

زه بــــــه یې هم د امتیانو صف کې ودرېږم
که مې پر سر کېږدي د مینې پیغمبر لاسونه

خدایـــــــه د نور باران شیبه شیبه راووروه
بدرنګې شپې پر مرۍ ایښي د سحر لاسونه

د بې وســـــۍ مې جوړې پته تا ته نه لګېږي
ته چې ښــــــیرو غځوې هر مازیګر لاسونه

زموږ په کـــــلي کې د وینو د غچ زیري کېږي
د هر دریم ســــــــړي په وینو وي اکثر لاسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لیمو نه چې بهر شـــــــولـــې نظره چیرتـــه ځې؟
له غرونو چې پناه شوې ښکلیه لمره چیرتـــه ځې؟

څه رخه دې مئینو سره کـــــــیږي او کـــه څنګه
ماښام ته چې نیږدې شوې مازیګره چـــیرته ځې؟

د زړه پر للمه د ښته مې یو څوک خو راز رغون کړه
ایسار شه پسرلیه مـــــــوره چیـــــــرته ځې؟

څه ښه وو چې جانان په تصور کې راتــــــه ویلې
راځه کینه دمه شه زوروره چیـــــرتــــــه ځـــې؟

د شر د سوداګرو قافلې بازار تــــــــه راغــــــله
لړوار وکړه د امن پیغمبره چیــــــرتــــــه ځـــې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ورانې مې کړې لاس کې د تلې کرښې
مه جوړوه مــــاته په تندي کرښې

ښايي چې تصــــوير به جوړوي د چا
کاږي چې پـــر څمکه ليوني کرښې

زړه کـــې زمـــا لارې تيروي ګله !
ستا په مخ چې راکاږي ازغي کرښې

پاڼه مې د ژونـــد پخپله توره کړه
هسې وايــــم دا دي ازلي کرښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

صنم مې زړه ته ځي راځي هردم په هره ورځ
پوښتنه خو د ګل کوي شبنم په هره ورځ

هم هغه څو شېبې مې د ژوندون د خوشحالۍ وې
جانان چې راته راوړي نوی غم په هره ورځ

دا خلک خو ړانده نه دي چې ورته ښکارېږي
که څو مو په سرونو ږدي قدم په هره ورځ

دا څوک دي چې زخمونه پر موږ پلوري له پخوا نه
دا څوک دي رانه یوسي چې مرهم په هره ورځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د ښکلیو اننګوتـــــــه مـــې نظر غځوي لاس
سپوږمۍ د څوارلسمې تـــــه خو لمر غځوي لاس

اوس ګورو به چې چـــــا ده د قسمت لو به ګټلې
د مینې پیغمبر د چا پـــــه ســـــر غځوي لاس؟

د کوم مئین په قتل پسې ووته لـــــه کـــــوره
په ناز په کرشمه لکه خنـــجر غـــځـــوي لاس

د چا د ګریوان تار تار یـــــې په ګوتو کې نیولی
دا شوخې شیوه ګـــــرې خو اکثر غځوي لاس

که خدای کول جانان به مې لاسونو کې لاس راکړي
خلک وایـــي چـــې اختر کې مرور غځوي لاس

باز محمد عا بد
د نګریزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

یو څوک خو مې یو ځل د زړه په لار راواړه
خدایه په مئین زړه مې پرهار راواړه

ښکلي دې په ځمکه داسې ګرځي لکه ستوري
یو څو خو پرې د مینې په مدار راواړه

ساقي د میکدې نه دې نن تش لاس و نه نه ځم
په لپو لپو سترګو کې خمار راواړه

هینداره مې د زړه ورپسې ورکه ورکه ګرځي
تصویر پرې د کوم ښکلې پرې وار راواړه

چې غر د ستار نه خیژي د څنو څو تارونه
جانانه لږ په څانګه د چنار راواړه

باز محمد عابد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

تارونه دې د زلفو پــــه رخســـار وزنګوه
پر غاړه مې لاسونـــــه لـــکه هار وزنګوه

يو چا رانه جـــامــــونــه د نظر وتښتول
بنګي آشنا په بنګو مې خمـــــار وزنـــګوه

د وړانګو په مهار کې د رڼا ((کاروانه)) راشه
حسيـــــــن سهار د کـــلي په چنار وزنګوه

جانانه هنـــګامه د مينې ورځ په ورځ سرېږي
يو سر خـــو چيرتـــه نن سبا په دار وزنګوه

موسکا دې سندريزه کړه د ذوق پرښتې راشه
دردونه مې نغمه کـــې د ستــــار وزنګوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ښکلی شه، له خپل ښایست نه ښکلی شه
نن خـــو د غمـــاز د سترګو خلی شه

زه ورنه په سترګـــو کـــې څه وغوارم
دی راته غوسه شي وایـــــي، غـلی شه !

ما د خپل بهیر سره مـــــلګری کـــړه
وخته ! لږ خو ماته پښه نیــــولـــی شه

زرکې یـــــې امنو تـه راغـــــلي دي
بازه د وطـــن غـــرونو کې غلی شه

بیا به تصویر د کوم یـــو ښکلي راوړي
د زړه له کوره مې هـــینداره وځـــي

مـــــوره د میني دنیـــا هـــم ولیده
د کار سړي په کې له کـــــاره وځـــي

د نکریزو پاڼه

باز محمد عابد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بیا څوک مئین د هوش له ښاره وځي
د لیـــــونـــــو په ورکه لاره وځي

نغمې د مینـــې لـــــه ستار وځي
که د درد څړیکه له پـــــرهاره وځي

دلته د مینې لیـــونـــي او سېزي
دلته هر ستوری له مـــداره وځي

له چا نه ښکلی جـــانان مخ اړوي؟
که د پاړو له هــــودې ماره وځي

د نګریزو پاڼه — باز محمد عابد

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشومتوب

راته یادیږي هغه تیر وختونه
چې په غرمو به ګرځېدم، ګرځېدم
ستا په کوڅه کې به د چا له ویرې
لکه د پاڼې رپیدم، رپیدم

چې یېلې پښې به مې په ځمکه سرې شوې
پنا مې وړه ستا د دیوال سوري ته
ستا د دیوال خوشبو به داسې مست کړم
لکه د ګلو د شمال سوري ته

په لوړه تنده باندې نه پوهیدم
نه به غرمه نه مازیګر مې لیدو
ستا په لټون پسې به زه جانانه
ګرځېدم څو پورې چې لمر مې لیدو

خو

خو اوس د داسې وخت پنجو کې ګیر یم
چې مې په ګرانه تن ته ساه راځي
جانانه ستا په غم بې څه وژاړم
چې په خپل ځان باندې ژړا راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

له سرو ستر ګو تر سرو ستر ګو
پرون چې ما په آیینه کې کتل
راته کیسې د ماشومتوب یادېدې
زه به په چیغو چیغو کورته راغلم
مورجانې زه به ستا و لورته راغلم
زما به سترګې وې له خاوره ډکې
هم به مې سر و له ګردونو نه ډک
تا به نارې کړې چې قربان دې شمه
بیا دې له چا پره شوخي کړې ده
تا به د خپل پوړنې پیڅکي باندې
زما له سترګو خاورې پاکې کړلې
هم به زما له سره ټول ګردونه تا وڅنډل
راته به ستغې سپورې تا وکړلې
چې مخ او سر به دې راو مینځلو
زما به سترګې تکې سرې ښکارېدې
تا به مې سترګې راته تورې کړلې

❋❋❋

خو نن چې بیا زما په سترګو کې د چا له غمه
و وینو سیند بهیده
ما آیینې ته کتل
زما تصویر په آیینه کې زنګیده، زنګیده
ما ویل چې اوس به له هینداري نه راوښوییږي
تا راته ځه په عاجزۍ وویل:
((زویه لوګې دې شمه ودې ګرځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوره د سرو سترګو دا لوبـــــه پـــــــریږده))

قطعات

سپرلیه هغه به زمونږ د خــــوارو کـــــلی وي چې
ګلونه ټول په وینو ســـــره وي او بل رنګ نه کوي
دا زمانه لکه چې نــــور زمـــــونږ وجود نه مني
عجیبه نه ده چې احساس مو لا غور ځنـــګ نه کوي

***

وخت به مونږ ته ځنګه ګـــــلورینه فضا جوړه کړي
غږ د پسرلي خو له ورایــــــه خـــــزان وخاندي
لا د ګلغوټیو ستوني ډک دي له بـــــــاروتو نه
تا ته به په کومه خوله سپرلیه ګلان وخــــانـدي

***

پام کوه سپرلیه چې زمـــــونږ کـلي ته رانه شې
ته به د باروتو دې وطن ته څـــــه تحفـــه راوړې
اوس زمونږ د کلي چنارونه ځـــــالـې نـــــه لري
ته به د بلبل د غم نوا تــــــه څـــــه نغمه راوړې

***

دلته د وخت د نابلدو خلکو خـــــوا کې اوسو
دلته کې مونږ ساه په بیه اخلو ژونـــــد تیــــروو
دلته زمونږ احساس بندي دی څه ویلی نــــه شـو
ترخې خبرې د هر چـــــا لــــکه د قـــــند تــیروو

***

ځنګه ژړ مې د آرمــــان قـــــاتل جــــوړیــږي
محتسبه لا مې هـــــــغسې ځـــــوانــي ده
د ښار مشره ستا د امن ښـــــاریــــــه کــې
هر څه ګران د ســـــــرونـــو ارزانـــــــي ده

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر سپین رخسار چې زلفې لام ولګي
لکه روژه کې چې ماښام ولګي
د تن رګونه مې موسکي موسکي شي
غږ چې په غوږ زما د جام ولګي

***

لمر چې د غروب په غرغره شي راته وخاندي
جوړه طبیعت کې نظاره شي راته وخاندي
سترګو د جانان که د مغلو خصلت غوره کړ
مینه پښتنه يې تا تره شي راته وخاندي

***

د انتظار په تریخ نظر کې مې لا
د امیدونو څه خواږه پاتې دي
وخته رفتار کې دې کرار راوله
ستا له منزله پښتانه پاتې دي

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library